

Załącznik do uchwały nr XLVIII/417/14

Rady Miejskiej w Trzebiatowie

z dnia 26 czerwca 2014 roku

***Gminny Program Przeciwdziałania
Narkomanii
na lata 2014-2020***

**Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2014-2020**

Wprowadzenie	2
 Rozdział I	
Diagnoza stanu problemów narkotycznych w Gminie Trzebiatów	5
 Rozdział II	
Cele	
Programu.....	6
 Rozdział III	
Zadania własne Gminy	7
 Rozdział IV	
Postanowienia końcowe	10

WPROWADZENIE

Narkomania jest problemem społecznym i aktualnym wyzwaniem cywilizacyjnym. Rozpowszechnianie używania środków psychoaktywnych często współwystępuje z takimi problemami jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość, bezdomność. Używanie narkotyków wiąże się z ryzykiem dla zdrowia publicznego (HIV, żółtaczka, gruźlica, choroby weneryczne). Ponadto rozwijający się narkobiznes i wprowadzane w obrót z niego pieniądze finansują działania terrorystyczne, wspierają gospodarkę i zbrojenia krajów odsuwanych od społeczności międzynarodowej, powodując interwencje zbrojne.

Używanie substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i osoby dorosłe oraz psychospołeczne skutki skupione wokół tego problemu powoli wychodzą z wstydlivego ukrycia. Dzieje się tak nie tylko dlatego, że problem ten dotyczy coraz młodszych grup wiekowych, a mit narkomana, który wegetuje na marginesie życia społecznego blaknie, ale do tego obnażenia zjawiska przyczynia się w znacznym stopniu fakt, że używanie środków psychoaktywnych współlegzystuje z zachowaniami niedostosowanymi, zagrażającymi zdrowiu i życiu, destrukcyjnymi i przestało dotyczyć środowisk głęboko patologicznych – zatacza coraz szersze kręgi, obejmując swym zasięgiem bliższe i dalsze środowisko osób używających i uzależnionych. Co istotne, poza znanymi do tej pory środkami psychoaktywnymi, zbadanymi zarówno w naszym kraju, jak i w skali globalnej, problematyczna okazała się być w ostatnich latach kwestia fali nowych substancji, tak zwanych „dopalaczy”. Implikują one szczególne zagrożenie, gdyż wiedza na ich temat jest fragmentaryczna, zarówno w wymiarze farmakologicznym, jak i społeczno-kulturowym.

Zdaniem Polaków narkomania to jeden z trzech problemów społecznych generujących w największym stopniu wykluczenie społeczne w naszym kraju. Uczestnictwo osób zażywających narkotyki w podstawowych wymiarach życia społecznego staje się znacznie ograniczone, w szczególności, gdy okazjonalne ich używanie przeradza się w uzależnienie. Środki psychoaktywne wpływają niekorzystnie na liczne aspekty życia osób je zażywających. Oddziałują między innymi na zdrowie, szczęście, życie rodzinne, przyjaźń, pracę, naukę, możliwość zatrudnienia czy finanse. Zażywanie narkotyków wiąże się także ze zwiększonym ryzykiem wypadków oraz szeroko pojętej przemocy i przestępstw. Szkody, jakie mogą zostać przez nie spowodowane są znaczącymi obciążeniami ekonomicznymi dla jednostek,

rodzin i społeczności, począwszy od kosztów medycznych, poprzez zmniejszenie produktywności oraz kosztów spowodowanych stratami materialnymi

Miarodajnych danych na temat zjawiska narkomani wśród młodzieży w Polsce dostarcza badanie przeprowadzone w 2011 roku na reprezentatywnej próbie uczniów w wieku 15-16 oraz 17-18 lat w ramach „Europejskiego Programu Badań Ankietowych w Szkołach na temat Alkoholu i Narkomanii” (ESPAD). Zgodnie z wynikami tego badania:

- grupami uczniów, które zdecydowanie najczęściej sięgają po substancje psychoaktywne (eksperymentalnie lub regularnie) są chłopcy oraz młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych;
- substancjami psychoaktywnymi, z którymi kiedykolwiek w życiu eksperymentowała badana młodzież biorąc pod uwagę ilość wskazań są: marihuana i haszysz, leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza, substancje wziewne, amfetamina, kokaina, ecstasy, grzyby halucynogenne, LSD oraz sterydy anaboliczne;
- młodzież w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie używała najczęściej: przetworów konopi, substancji wziewnych oraz ecstasy); podobny rozkład odpowiedzi uzyskano pytając o środki używane w okresie ostatnich 30 dni;
- niemalże wszyscy badani słyszeli o „dopalaczach”; do ich używania, chociaż raz w życiu, przyznało się mniej niż 20% uczniów, przy czym połowa z nich używa ich aktualnie;
- wśród wszystkich uczniów około 15% przyznało się do używania leków uspokajających i nasennych; badani wskazywali najczęściej nazwy preparatów sprzedawanych bez recepty, takich jak melisa, krople walerianowe, deprim, neospasmina, nervosan, nerwosol, persen, walidol; uczniowie wyszczególniali ponadto następujące substancje chemiczne: apap, aviomarin, ibum, ibuprom, ketonal, nospa, panadol, paracetanol, rutinokorbin, witamina C, tramadol, demerol, relanium, valium, diazepam, clonazepam i oxazepam, hydroksyzynę, a także dopalacze: tajfun i mefedron;
- młodzież kojarzy używanie przetworów konopii przede wszystkim z pozytywnymi konsekwencjami, takimi jak: „zwiększenie intensywności radości”, zwiększenie otwartości, oraz zwiększenie intensywności doświadczeń; negatywne opinie odnoszą się do: trudności z koncentracją, utraty wątku myślenia oraz trudności w prowadzeniu rozmów;
- zdaniem młodzieży najłatwiej dostępna spośród substancji nielegalnych jest konopia indyjska, najtrudniej zaś uzyskać dostęp do amfetaminy oraz ecstasy;
- w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem **ktokolwiek** proponował /najczęściej proponowano uczniom zażycie **(biorąc pod uwagę ilość wskazań)**: amfetaminy, leków uspokajających i nasennych lub ecstasy;

- większość uczniów orientuje się, gdzie można kupić marihuanę lub haszysz, wskazując najczęściej na: ulicę i park, mieszkanie dealera oraz dyskotekę lub bar, najrzadziej natomiast na zakupy przez internet oraz szkołę;
- zdecydowana większość uczniów dostrzega ryzyko szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych; tylko bardzo nieliczni stwierdzają, że eksperymentowanie z marihuaną, haszyszem oraz dopalaczami od czasu do czasu nie jest związane z żadnym negatywnym następstwem; za bardzo ryzykowne uczniowie uznają natomiast regularne używanie tych środków, zaś najbardziej niebezpieczne jest w ich opiniach eksperymentowanie z amfetaminą oraz regularne jej używanie;
- ponad połowa badanej młodzieży deklaruje, przyjaźni się z osobami palącymi konopie. Zdecydowanie rzadziej badani mają do czynienia z osobami używającymi innych substancji takich jak: leki uspokajające i nasenne przyjmowane bez przepisu lekarza oraz środki wziewne i ecstazy; ponadto najczęściej wskazywanymi substancjami używanymi przez starsze rodzeństwo badanych były marihuana lub haszysz;
- zdecydowana większość badanych oczekuje reakcji w postaci braku pozwolenia ze strony rodziców na używanie takich substancji jak przetwory konopi i ecstazy; znacznie niższy odsetek uczniów spodziewałby się nieco słabszej reakcji polegającej na zniechęcaniu.

Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia wszystkie substancje psychoaktywne, niezależnie od tego czy są legalne czy nie – są groźne dla zdrowia społecznego. Myślenie o problemie narkomanii wymaga szerszego oglądu i uwzględniania w planowaniu, realizowaniu i ewaluacji działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie narkomanii oraz pomoc osobom uzależnionym i ich bliskim takich wskaźników, które są zgodne z rekomendacjami i wnioskami z badań, tj. :

- rozmiar i zasięg problemu, specyfika zjawiska – diagnozowanie;
- świadomość zagrożenia problemem w poszczególnych grupach społecznych;
- problemy współwystępujące (tj. degradacja, izolacja, brak motywacji, przestępczość, współuzależnienie, przemoc, wypadanie z ról);
- zasadność filozofii przeciwdziałania narkomanii a nie minimalizowania szkód;
- efektywność profilaktyki środków inicjacyjnych i zastępczych – papierosów i alkoholu;
- profesjonalizm i etykę osób zawodowo zajmujących się pomocą osobom zagrożonym, eksperymentującym i uzależnionym oraz ich rodzinom (uprawnienia, supervizja pracy socjoterapeutycznej i klinicznej, doskonalenie);

- zaangażowanie środowiska w organizowane działania profilaktyczne – współpraca i spójność celów (rodzice, liderzy młodzieżowi, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy socjalni, pracownicy służby zdrowia, pracownicy świetlic środowiskowych i instytucji kulturalnych, pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych i punktów konsultacyjnych) oraz stworzenie im możliwości rozwoju;
- ewaluacja i doskonalenie działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii;
- realne, zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami planowanie i poszerzanie oferty dla osób z problemem uzależnienia.

Efektywność profilaktyki narkomanii nigdy nie jest dziełem przypadku, chaotycznych działań jednostek. Stąd wskazaniem do realizacji planowanych działań jest ustanowienie koordynatora programów, który potrafiłby ogarnąć całość oddziaływań. Skuteczność podejmowanych działań, jeśli są planowe, celowe i rzetelnie przeprowadzone da się zmierzyć i przenieść na czytelny obraz:

- stanu popytu odbiorców tych działań na substancje psychoaktywne,
- zmianę bądź utrwalenie postaw wobec używania narkotyków,
- poprawę funkcjonowania społecznego,
- spadek przestępczości związanej z narkotykami,
- oceny atrakcyjności i przydatności tworzonych miejsc sportu, rekreacji, oddziaływań kulturalnych promujących zdrowy, alternatywny do narkomanii styl życia i rozwój osobisty dzieci, młodzieży i osób dorosłych – poszerzanie oferty spędzania czasu wolnego w sposób bezpieczny i twórczy.

Na przeciwdziałanie narkomanii składa się szereg działań z zakresu:

- szeroko rozumianego wspierania w rozwoju dzieci i młodzieży,
- udostępniania osobom potrzebującym możliwości korzystania z konsultacji, pomocy psychologicznej, socjalnej, prawnej – dostosowanej do zdiagnozowanego problemu,
- upowszechniania wiedzy i umiejętności w zakresie profilaktyki treściowo dopasowanych do grupy odbiorców,
- koordynowanie działań profilaktycznych podejmowanych przez różne gremia społeczne,
- promocji zdrowego stylu życia,
- rozpoznania i opracowywania na bieżąco strategii rozwiązywania problemów społecznych i ekonomicznych środowiska lokalnego,
- szkolenia i doskonalenia osób zajmujących się pomocą dzieciom, młodzieży, osobom dorosłym z problemem uzależnienia.

Gmina Trzebiatów, jako jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii określone w art. 10 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz określa kierunki działań wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, zwany w dalszej części Programem, jest komplementarny wobec Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską w Trzebiatowie i został opracowany w oparciu o Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych dla Gminy Trzebiatów z 2013 r. Program ten stanowił będzie część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

ROZDZIAŁ I
DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW NARKOTYKOWYCH
W GMINIE TRZEBIATÓW

W ostatnich latach daje się zaobserwować wyraźny wzrost skali problemów wynikających z zażywania narkotyków. Dzieje się tak głównie za sprawą młodzieży, choć docierają także sygnały o wzroście zainteresowania narkotykami przez osoby dorosłe. Pojawiły się nowe substancje odurzające, a także nowe wzory ich zażywania. Jeśli chodzi o młodzież, to w latach 1992-94 nastąpił 2-krotny wzrost okazjonalnego używania narkotyków przez uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych (z 5% do 10%). W roku 1999 wskaźnik ten wynosił już 18%.

Od 1997 roku wyraźnie zmniejsza się liczba osób używających narkotyków dożylnie (np. „polskiej heroiny”). Zadziałał tu prawdopodobnie głównie lęk przed zarażeniem wirusem HIV. Generalnie jednak od początku lat dziewięćdziesiątych odsetek uczniów sięgających po narkotyki wzrósł znacznie, osiągając średni poziom europejski. W miejsce najbardziej destrukcyjnego wzoru narkotyzowania się (*przyjmowana dożylnie „polska heroina”*) pojawiły się i są coraz popularniejsze są kombinacje takich środków psychoaktywnych jak *amfetamina*, *halucynogeny*, *haszysz*, *kokaina*. Wreszcie upowszechnił się trzeci wzorec zażywania oparty na przetworach konopii (*haszysz*, *marihuana*) często właściwie nie uważanych za narkotyk.

Wybór środków psychoaktywnych sukcesywnie się zwiększa, a narkotyki „tradycyjne” wypierane są przez nowe substancje. Na rynek narkotykowy w Polsce dotarły w 2008 roku „dopalacze” a w roku 2010 w Europie wykryto ponad 40 nowych substancji psychoaktywnych.

Odnosząc się do specyfiki województwa zachodniopomorskiego można wskazać następujące uwarunkowania problemu narkomanii:

- Położenie przygraniczne województwa - dokonywanie transakcji na miejscu i krzyżowanie się szlaków narkotycznych północ-południe i wschód-zachód. Swoboda przepływu osób wewnątrz Unii Europejskiej dzięki wejściu do Strefy Schengen.
- Charakter tranzytowy województwa.
- Charakter portowo-turystyczny województwa.
- Duży ruch społeczny i anonimowość jego uczestników.

- Wysoki wskaźnik zjawisk patologicznych zwiększających natężenie ryzykownych zachowań i zagrożeń zdrowotnych: prostytutka przygraniczna, przemyt, handel ludźmi, przestępczość zorganizowana.
- Bezrobocie i ubóstwo wynikające z zamknięcia dużych zakładów produkcyjnych w województwie.
- Frustracje i zbyt niski poziom płac powodujący podejmowanie aktywności i prac dodatkowych - mniej czasu rodziców poświęcanego rodzinie.
- Silny ośrodek akademicki w Szczecinie i Koszalinie – mnogość studentów.
- Niedoinformowanie społeczeństwa o zasobach województwa w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

Dane z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych dla Gminy Trzebiatów z 2013 roku, stanowiące podstawę merytoryczną niniejszego dokumentu zebrane zostały w wyniku wykorzystania dwóch rodzajów źródeł. Pierwsze z nich stanowiła analiza danych zastanych dotyczących problemu narkomanii udostępnionych przez jednostki lokalnego samorządu gminnego. Ponadto skorzystano z badania ankietowego przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży szkolnej z terenu gminy. Uwzględniając dobór próby badawczej przyjąć należy, że wyznaczone do realizacji działania są adekwatne do potrzeb mieszkańców i warunków lokalnej rzeczywistości.

W opiniach badanych osób dorosłych narkomania zajmuje średnią pozycję na skali znaczących problemów występujących w gminie.

Wśród reprezentantów tej grupy wiekowej większość nie zna w swoim otoczeniu nikogo, kto używałby narkotyków, przy czym pozostali wskazują na znajomość od kilku do dziesięciu osób zażywających tego rodzaju środków .

Nieco ponad 1/5 badanych dorosłych mieszkańców gminy posiada wiedzę na temat źródeł zaopatrywania się w narkotyki – potrafią oni wskazać miejsca dystrybucji oraz rozpoznać dealerów działających na terenie gminy.

Badani dorośli raczej nie są skłonni traktować narkotyków jako dobrego sposobu na radzenie sobie ze stresem, choć wyniki badań wskazują na to, że pewna część mieszkańców ma w tym temacie szkodliwe przekonania. Ponad połowa ankietowanych uważa, że narkotyki nie pomagają w kryzysie, jednocześnie 15% dorosłych uzależnia to od konkretnej sytuacji. Niepokoi także to, że ponad 20% badanych przyznaje, że nie posiada wiedzy na ten temat.

Prawie 80% mieszkańców gminy potwierdza, że działanie „dopalaczy” może być równie szkodliwe dla osób je używających, co stosowanie narkotyków.

Młodzi ludzie – uczniowie szkół w gminie – stosunkowo rzadko przyznają się do doświadczeń z narkotykami. Spośród wszystkich badanych uczniów, średnio 10% uczniów przyznało, że miało kontakt z narkotykami.

Podobnie jak wśród ogółu polskiej młodzieży, w gminie Trzebiatów najpopularniejsza jest marihuana – do jej używania przyznaje się prawie 80% uczniów deklarujących kontakt z narkotykami. W następnej kolejności około 10% uczniów wymienia LSD, około 6% dopalacze i ekstazy oraz 4% z nich przyznaje, że używało amfetaminy.

Odnosząc się do okoliczności pierwszego kontaktu badanej młodzieży z narkotykami, wskazywała ona najczęściej na: okres wakacyjny – nieco ponad 50%, szkołę - 20%, wagary - około 15% oraz dyskotekę - 10%.

Pozytywnym aspektem w analizowanych badaniach jest fakt, iż większość uczniów deklarujących używanie narkotyków wskazuje, że zażywają je jedynie okazjonalnie.

Uczniowie sięgają po narkotyki najczęściej: dla towarzystwa - 35%, kiedy odczuwają silne emocje - 26% oraz z przyzwyczajenia -10%. Natomiast 29% z nich robi to z innych, niewymienionych powodów.

Spośród wszystkich badanych uczniów – nieco ponad 20% wie gdzie i u kogo można kupić narkotyki, choć jak stwierdzają badani – nie jest to już tak łatwe jak w przypadku papierosów czy nawet alkoholu..

Dla 56% badanych uczniów zakup narkotyków leży poza zasięgiem ich możliwości i jest to według nich najtrudniejsza do zdobycia substancja psychoaktywna. Z kolei nieco ponad 20% z nich uważa, że narkotyki są łatwo dostępnym towarem.

Uczniowie szkół w gminie zdają się mieć świadomość, iż narkotyki nie są dobrym sposobem na rozwiązywanie ich problemów. Większość z nich stwierdza zdecydowanie, że narkotyki nie pomagają w sytuacjach kryzysowych. Około 20% uczniów nie posiada wiedzy na ten temat. Niemniej jednak 4% młodych ludzi uzależnia to od sytuacji. Kolejne 4% potwierdza, że używka pomaga w sytuacjach kryzysowych

Prawie połowa badanych uczniów dysponuje wiedzą ogólną na temat skutków zażywania narkotyków. Około 40% młodzieży jest w stanie wskazać ich wpływ na poszczególne funkcje organizmu, a 17% uczniów tych konsekwencji nie zna. Podobny procent badanych nie zna także prawnych konsekwencji posiadania narkotyków. Wiedzę na ten temat posiada połowa badanej młodzieży, a ponad 30% potrafi powiedzieć dokładnie, jakie grożą za to sankcje.

Większość uczniów jest przekonana, że rodzice nie wiedzą o ich narkotykowych doświadczeniach. Według 12% młodzieży ich rodzice surowo interweniują mając świadomość występowania tego problemu. Z kolei mimo domyślania się 7% rodziców w ogóle na to nie reaguje a 9% z nich nie interesuje się tym. Niepokojący jest fakt, że tylko 3% badanych uczniów stwierdza, że rodzice starają się rozmawiać z nimi o tym problemie.

ROZDZIAŁ II

CELE PROGRAMU

1. Cel główny Programu

- Ograniczenie używania środków psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów.
- Zahamowanie tempa wzrostu popytu na narkotyki, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

2. Cele szczegółowe Programu:

- 1) Stworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych adekwatnego do istniejącej na terenie Gminy Trzebiatów skali potencjalnego zagrożenia narkomanią w celu wyeliminowania lub przynajmniej redukcji czynników prowadzących do uzależnienia.
- 2) Zainicjowanie długofalowego procesu edukacji społecznej, polegającego na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym tematem zagrożeń związanych z narkomanią i uwrażliwienia na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.
- 3) Uświadomienie i pozyskanie społeczności lokalnej do zasadności prowadzonych kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych i profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od środków psychoaktywnych.
- 4) Stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania narkomanii poprzez nawiązanie międzyinstytucjonalnej, merytorycznej współpracy różnych instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów, m.in. w celu realizacji programów edukacji zdrowotnej, zmierzających do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego, kondycji fizycznej, zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
- 5) Wypracowanie wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym poprzez wdrażanie i realizację nowoczesnych programów profilaktycznych.
- 6) Organizowanie alternatywnych miejsc twórczego spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka.

ROZDZIAŁ III
ZADANIA WŁASNE GMINY

I. W ramach ustawowego zadania: „zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem”:

1. Prowadzenie i finansowanie bieżącej działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:
 - a) zapewnienie konsultacji i porad prawnika, psychologa, terapeuty,
 - b) organizacja zajęć terapeutycznych dla uzależnionej młodzieży i rodziców (według zapotrzebowania).
2. Dofinansowanie i organizacja szkoleń zwiększających kompetencje osób pomagających osobom uzależnionym.
3. Edukacja lekarzy i pracowników służby zdrowia (według zapotrzebowania).
4. Udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, terapii i rehabilitacji.

II. W ramach ustawowego zadania: „udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej”:

1. Pomoc dla rodziców dzieci zażywających narkotyki poprzez:
 - a) informowanie o formach pomocy dzieciom i młodzieży zażywającym narkotyki,
 - b) uświadamianie członkom rodzin zagrożeń wynikających z narkomanii.
2. Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem narkomanii.
3. Prowadzenie bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, prawnego i terapeutycznego w ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego.
4. Organizowanie różnorodnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
5. Dofinansowanie i organizacja szkoleń, warsztatów i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania osobom z problemem narkotycznym.

III. W ramach ustawowego zadania: „*prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych*”:

1. Organizowanie i finansowanie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych, odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne.
2. Organizowanie i finansowanie zajęć edukacyjnych dla rodziców (w szczególności z zakresu domowej profilaktyki uzależnień).
3. Dofinansowywanie innowacyjnych programów szkolnych w zakresie profilaktyki uzależnień, opracowywanych i realizowanych przez nauczycieli na terenie szkół.
4. Organizowanie i wspieranie organizacji pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców.
5. Organizowanie działalności świetlic wychowawczych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w tym prowadzenie w nich zajęć profilaktyczno-wychowawczych.
6. Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi.
7. Dofinansowanie i organizowanie szkoleń, kursów specjalistycznych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym dla pracowników oświaty, pomocy społecznej, administracji samorządowej.
8. Organizowanie lokalnych spotkań, narad, konferencji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów o proveniencji narkotykowej.
9. Organizowanie oraz dofinansowanie konkursów, pokazów oraz różnych form zajęć służących poznaniu zagrożeń związanych z uzależnieniami i propagujących zdrowy styl życia dla dzieci i młodzieży.
10. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (np. broszury, ulotki, plakaty) o tematyce antynarkotykowej.

11. Propagowanie pozytywnych wzorców zachowań przez organizację i wspieranie lokalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjnych, imprez i akcji o tematyce antynarkotkowej.

IV. W ramach ustawowego zadania: „wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii”:

1. Wsparcie lokalowe, edukacyjne i merytoryczne organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów narkomanii, a działających na terenie Gminy Trzebiatów,
2. Powierzenie wykonywania zadań wynikających z niniejszego Programu lub wspieranie takich zadań, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie ich realizacji,
3. Zapewnienie dostępu do szkoleń przedstawicieli różnych zawodów stykających się w swojej pracy z osobami z problemami uzależnień,
4. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami sportowymi, kulturalnymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
5. Współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie:
 - a) przeciwdziałania rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży,
 - b) dokonywania stałych kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność dealerów narkotykowych: park, dyskoteki, puby, szkoły,
6. Nawiązanie współpracy ze służbą zdrowia – pomoc merytoryczna dla lekarzy rodzinnych oraz dostarczanie materiałów nt. istoty uzależnienia od narkotyków.

V. W ramach ustawowego zadania: „pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego”:

1. Przygotowanie pracowników socjalnych do podejmowania interwencji społecznej – szkolenia.

ROZDZIAŁ IV

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

A. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Stałe monitorowanie sytuacji w zakresie używania i eksperymentowania z narkotykami dostarcza podstaw do planowania działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

Monitorowanie stanu problemów narkotykowych na terenie Gminy Trzebiatów we współpracy z instytucjami, których zadania są zbieżne z celami niniejszego Programu realizowane będzie poprzez :

- 1) stworzenie sieci wymiany informacji między poszczególnymi instytucjami.
- 2) zbieranie danych statystycznych.
- 3) prowadzenie badań ankietowych dotyczących skali zjawiska w rytmie gwarantującym uzyskanie wyników porównawczych w czasie.
- 4) analizę uzyskanych danych, opracowanie wniosków i priorytetów do dalszej pracy.

B. SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Uświadomienie zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych skutków używania narkotyków.
- 1) Wzrost liczby osób zaangażowanych w propagowanie zachowań abstynenckich.
- 2) Wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania narkomanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży oraz pomocy osobom uzależnionym.

C. REALIZACJA PROGRAMU

Duże rozpowszechnienie używania środków psychoaktywnych ma wielowymiarowe przyczyny, a szkody z nim związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego. Stąd wywodzi się postulat aby działania zapobiegawcze miały charakter interdyscyplinarny. Niezwykle istotna jest ich stała, pozioma koordynacja.

1. Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Urząd Miejski w Trzebiatowie.
2. Koordynację działań związanych z realizacją zadań własnych Gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, zawartych w niniejszym Programie prowadzi Gminny Koordynator ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom.
3. Realizację niniejszego Programu wspierają osoby, instytucje rządowe i samorządowe oraz organizacje pozarządowe, zajmujące się edukacją, sportem, kulturą, pomocą społeczną, bezpieczeństwem, ochroną zdrowia, przeciwdziałaniem patologiom społecznym.
4. Realizacja poszczególnych zadań w ramach niniejszego Programu nastąpi w trybie określonym w przepisach szczególnych.

D. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

E. ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ

1. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niniejszego Programu ujmuje się corocznie w budżecie Gminy w dziale 851- *ochrona zdrowia*, rozdział 85153 – *przeciwdziałanie narkomanii*.
2. Dysponentem w/w środków jest Burmistrz Trzebiatowa, który w celu realizacji zadań określonych w niniejszym Programie określa szczegółowy harmonogram zadań oraz preliminarz wydatków do Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na dany rok budżetowy.
3. Uruchomienie środków następuje na podstawie umowy, porozumienia lub zlecenia.
4. Nie przewiduje się finansowania:
 - a) imprez organizowanych dla członków organizacji pozarządowych, związanych ze spędzaniem wolnego czasu, działalnością rekreacyjną oraz innych działań, których uczestnikami są sami członkowie organizacji (wyjątkiem od tej zasady może być dofinansowanie obozów terapeutycznych lub socjoterapeutycznych),

- b) delegacji dla działaczy lub członków organizacji (z wyjątkiem przypadków oddelegowania na kursy i szkolenia specjalistyczne),
- c) wynagrodzeń aparatu urzędniczego klubów i stowarzyszeń,
- d) wyjazdów zagranicznych, bez względu na cel,
- e) programów, które w swoich założeniach uwzględniają zysk,
- f) indywidualnej pomocy materialnej jakimkolwiek osobom prywatnym.

E. SPOSOBY KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU

Rada Miejska dokonuje ostatecznej oceny działalności służb zajmujących się realizacją ustawy oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na podstawie:

- rocznego sprawozdania Burmistrza Trzebiatowa z realizacji zadań określonych niniejszą uchwałą,
- rocznego sprawozdania Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej z kontroli pod względem rzetelności i prawidłowości rachunkowej.

Opracowanie:

Krzysztof Kubacki